

[Udenrigsministeren]

man indledte en forhandlingspause og i øvrigt samtidig med, at det blev overgivet til den sovjetiske ambassadør i Washington.

Det amerikanske mellemønsningsforslag svarer indholdsmæssigt til, hvad regeringen i overensstemmelse med folketingsbeslutningen af 8. februar om at søge nulløsningen udbygget med et realistisk alternativ sammen med andre europæiske regeringer længe har udtrykt ønske om. Fra dansk side udtrykte statsministeren derfor også tilfredshed med det amerikanske initiativ og den rådslagningsproces, som havde ført frem til dette udspil, og som bekræftede, at USA alvorligt ønsker at finde en løsning på INF-problemet. Hvis Sovjetunionen under forhandlingerne i Genève ville modtage det i en positiv og konstruktiv ånd, ville det få betydning ikke blot for INF-forhandlingerne som sådanne, men også for mulighederne for en mere omfattende Øst-Vest-dialog.

Sovjetunionens første reaktion på det nye amerikanske udspil kom på udenrigsminister Gromykos pressekonference i Moskva den 2. april, og reaktionen var overordentlig forbeholden. Præsident Reagans forslag betegnedes – ikke uventet – som uacceptabelt, specielt under henvisning til, at de britiske og franske atomvåben såvel som de amerikanske atombevæbnede fly i Vesteuropa ikke blev taget i betragtning, og at de sovjetiske INF-raketter øst for Ural skulle demonteres, selv om de ikke havde direkte forbindelse med Europa.

Imidlertid gav hr. Gromyko også udtryk for, at Sovjetunionen var rede til at forhandle videre i Genève, og som svar på et spørgsmål undlod han at sige, at Sovjetunionen ville afbryde forhandlingerne, såfremt Vesten inden årets udgang tog skridt til at begynde opstillingen af vestlige INF-våben.

En bekræftelse på den sovjetiske forhandlingsvilje må ses i generalsekretær Andropovs nylige udbygning af sit forslag af 21. december sidste år, således at Sovjetunionen nu synes rede til at forhandle på grundlag af antallet af sprænghoveder og ikke alene på grundlag af antallet af missiler.

Regeringen har ligeledes hilst dette nye element i den sovjetiske forhandlingsposition velkommen og har udtrykt håb om, at INF-forhandlingerne fører til konkrete resultater.

Såfremt Sovjetunionen virkelig er parat til at basere de fremtidige forhandlinger på an-

tallet af sprænghoveder, kan det få positiv indflydelse på forløbet af de forestående forhandlinger.

Et af de vanskelige spørgsmål synes at blive de britiske og de franske atomstyrker. Jeg har ikke meget nyt at sige herom i forhold til, hvad jeg tidligere har udtalt, men jeg skal dog fremhæve, at disse våben klart er strategiske og derfor ikke hører hjemme i INF-forhandlingerne. Det har Sovjetunionen også tidligere erkendt. Endvidere ville en inddragelse af disse styrker i INF betyde en europæisk regionalisering af atomvåbenspørgsmålet, som ingen kan ønske.

Fra flere sider har man så i denne forbindelse peget på, at spørgsmålet kunne løses ved, at man inddrager INF-forhandlingerne i forhandlingerne om de strategiske atomvåben, altså de såkaldte START-forhandlinger, og selv om regeringen erkender, at de to former for atomvåben ikke kan ansues isoleret, og at de på længere sigt, som det også er forudset ved dobbeltbeslutningen, må indgå i en større sammenhæng, ville det i den øjeblikkelige situation, hvor tiden er knap, blive en besværlig og forsinkende faktor, hvis man nu gik ind for at slå de to forhandlinger sammen, og det kan man derfor ikke være interesseret i.

I den forbindelse vil jeg også gerne understrege, at det nu engang er supermagterne, USA og Sovjetunionen, som er blevet enige om nødvendigheden af at gennemføre særskilte forhandlinger om mellemdistanceraketterne i Genève. Det forhold, at Danmark er allieret med den ene part i forhandlingerne, må efter regeringens mening føre til, at man fra dansk side fremlægger og argumenterer for de danske synspunkter under konsultationerne inden for alliancen og, når beslutningen i alliancen er truffet, så også loyalt opfylder sine forpligtelser i overensstemmelse hermed.

Vi bør således undgå at lægge hindringer i vejen for vore allieredes bestræbelser på at opnå resultater af forhandlingerne; herunder skal vi undgå at udtale os på en måde, som kan skade disse forhandlinger. I modsat fald mister vi vor troværdighed og vor indflydelse i alliancen, og vi svækker alliancen og dermed vor egen og vore allieredes sikkerhed.

Det må ligeledes påhvile regeringen at fremhæve, at Danmark ikke befinder sig neutralt imellem Øst og Vest, men at vi er en del